

Politiek en Ruimte

bron 8

"Nigeria is geen fantastisch land. Het is een van de meest chaotische naties ter wereld. Het is een van de meest corrupte, ongevoelige en inefficiënte oorden onder de zon. Het is een van de duurste landen, waar je bovendien de minste waar krijgt voor je geld. Het is vies, gevoelloos, lawaaiig, praalziek, oneerlijk en ordinair. Kortom, Nigeria behoort tot de meest onaangename gebieden op aarde!" Zo beschrijft de Nigeriaanse schrijver Chinua Achebe zijn geboorteland in *The trouble with Nigeria* (Wat er mis is met Nigeria). Het boek is vooral een aanklacht tegen Nigeria's machthebbers. Volgens Achebe zijn zij de oorzaak van de chaos waarin het land verkeert.

bron: Moerkamp, J., *Nigeria, Landenreeks Koninklijk Instituut voor de Tropen, 1994*

bron 9

Nigeria

NATIONALE EENHEID LOOPT GEVAAR

Etnische en religieuze rellen ondermijnen de nationale eenheid van Nigeria. President Obasanjo slaagt er maar niet in om de onrust te bedwingen.

Voor het eerst sinds de Biafra-oorlog (1966–1969) staat de eenheid van Nigeria ter discussie. Een explosief mengsel van etnische, religieuze en politieke frustraties in combinatie met een generatiecrisis ondermijnt het democratisch experiment van de regering van Olusegun Obasanjo. De eerste uit het zuiden afkomstige burgerpresident sinds de onafhankelijkheid in 1960 staat van alle kanten onder grote druk.

Het noorden, gewend aan regeringsmacht en controle over het leger, klaagt over achterstelling ten opzichte van het zuiden. Onder de Yoruba's in het zuidwesten, Obasanjo's streek van herkomst, leeft het gevoel dat de president zich te veel laat ringeloren door invloedrijke noorderlingen. (...)

bron: *Onze Wereld, april 2000*

bron 10

De grootste etnische groepen in Nigeria

Hausa en Fulani	29%
Yoruba	21%
Ibo	18%
Ijo	10%
Kanuri	4%
Ibibio	3,5%
Tiv	2,5%

bron: *World Fact Book 2000, CIA*

Bij de vragen 13 tot en met 17 vergelijk je verschijnselen en confronteer je dimensies met elkaar.

Gebruik de bronnen 8 tot en met 10 en kaartblad 189 (52e druk: 151) bij de vragen 13 tot en met 17.

Volgens bron 8 verkeert Nigeria in een chaos. De atlas bevat aanwijzingen dat dit niet alleen de schuld is van onbekwame en corrupte politieke machthebbers maar dat ook andere factoren een rol spelen.

- 3p 13 Noem met behulp van kaartblad 189 (52e druk: 151) nog drie sociaal-geografische factoren die bijdragen aan de chaos in Nigeria.

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2002-II

havovwo.nl

- Hoewel het volgens de bronnen 8 en 9 niet goed gaat met Nigeria en de nationale eenheid in gevaar is, geldt dit land toch als één van de meest invloedrijke staten in Afrika.
- 4p 14 A: Geef een verklaring van politieke aard voor deze grote invloed van Nigeria.
B: Geef een verklaring van economische aard voor deze grote invloed van Nigeria.

- Veel inwoners van het zuiden van Nigeria zouden graag zien dat dit gebied onafhankelijk wordt. Deze wens vloeit onder meer voort uit culturele motieven.
- 4p 15 Noem aan de hand van de bronnen en de kaarten in de atlas ook een economisch en een politiek motief voor deze wens tot onafhankelijkheid.

- In 1976 besloot de Nigeriaanse regering tot de bouw van een nieuwe hoofdstad: Abuja. In 1991 verhuisde de regering vanuit de miljoenenstad Lagos naar deze nieuwe stad in het geografische hart van het land.
- 2p 16 Leg uit dat de locatiekeuze van de nieuwe hoofdstad beschouwd kan worden als een antwoord op de problemen van de etnische pluriformiteit in Nigeria.

- De meeste staatsgrenzen in Afrika zijn een erfenis uit het koloniale tijdperk. De in 1963 opgerichte Organisatie van de Afrikaanse Eenheid heeft de toenmalige grenzen in Afrika als vaststaand geaccepteerd. Nu, bijna veertig jaar later, kun je je afvragen of dat wel zo'n verstandig besluit is geweest.
- 4p 17 Wat vind jij van dit destijds door de Organisatie van de Afrikaanse Eenheid genomen besluit?
Beargumenteer je antwoord door:
- een argument te geven vóór dit besluit om vast te houden aan de toen bestaande grenzen
 - een argument tegen dit besluit te geven en
 - deze argumenten tegen elkaar af te wegen en daarbij duidelijk aan te geven op grond waarvan je dit standpunt inneemt.

bron 11

Het Europees-Mediterrane partnerschap

De EU heeft nauwe historische en culturele banden met de landen rond de Middellandse Zee, maar er zijn ook gemeenschappelijke problemen. Op de EU-topconferentie in Barcelona in 1995 is besloten de onderlinge banden nauwer aan te halen en tot nieuwe samenwerkingsvormen te komen: 'het Europees-Mediterrane partnerschap'. Zo wordt de economische hulp van de EU aan haar buurlanden rond de Middellandse Zee verhoogd om de leefomstandigheden daar te verbeteren, de werkgelegenheid te bevorderen en de ontwikkelingskloof met die landen te verkleinen. Uiteindelijk moet dat in het jaar 2010 leiden tot een vrijhandelszone in het Middellandse-Zeegebied.

vrij naar: Dijk, M.P. van, in: *Inzet magazine*, oktober 1999, nr. 44

bron 12

De Europese Unie en haar mediterrane partners

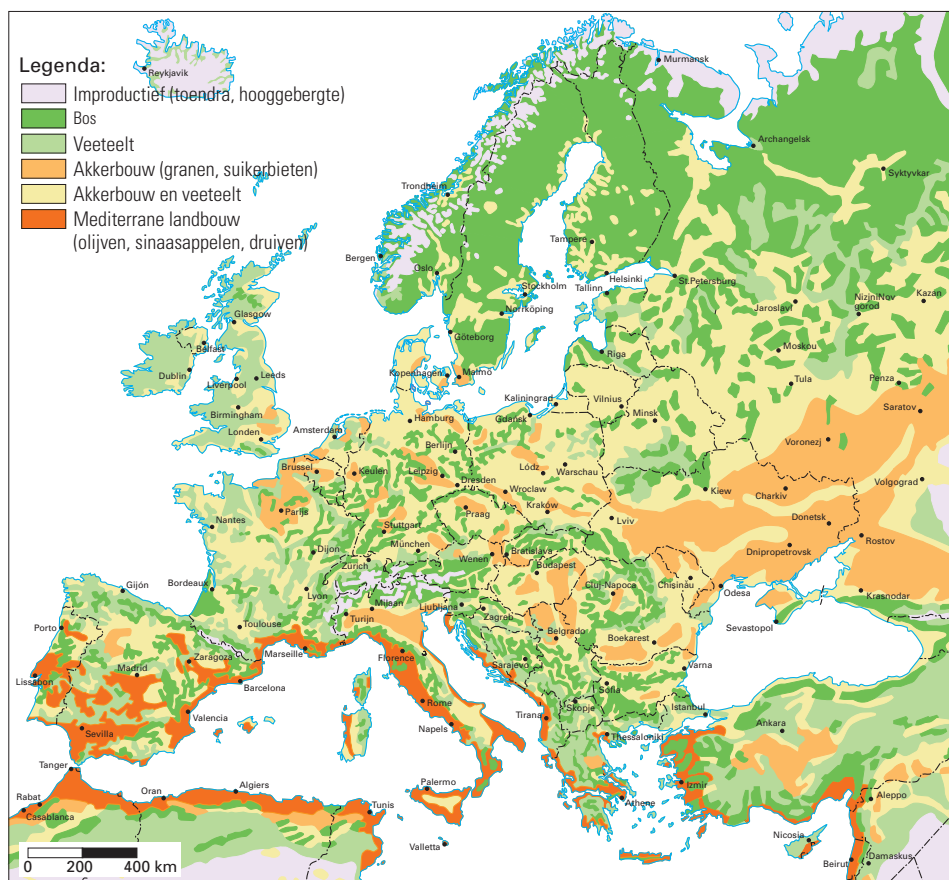
bron: *De Europese Unie en haar mediterrane partners*, brochure van de Europese Commissie, 1997

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2002-II

havovwo.nl

bron 13

Bodemgebruik in Europa

bron: De Grote Bosatlas, 51e druk, 1999

Bij de vragen 18 tot en met 22 vergelijk je gebieden en verschijnselen met elkaar, wissel je van analyseniveau en verander je van ruimtelijke schaal.

Gebruik de bronnen 11 tot en met 13, alsmede de atlas bij de vragen 18 tot en met 22.

De Bosatlas verdeelt de wereld in tien cultuurgebieden.

1p 18 Tot welk van deze tien cultuurgebieden behoren de meeste mediterrane partners van de EU?

2p 19 Leg met behulp van bron 13 uit waarom een aantal Zuid-Europese lidstaten van de EU niet zo enthousiast is over het stichten van een vrijhandelszone in het Middellandse-Zeegebied.

Toch hebben met name de Zuid-Europese lidstaten van de EU om andere redenen wel degelijk belang bij een intensieve samenwerking tussen de EU en de buurlanden rond de Middellandse Zee.

2p 20 Geef hiervoor twee niet-economische redenen.

De buurlanden van de EU rond de Middellandse Zee hopen dat de in bron 11 genoemde vrijhandelszone zal leiden tot meer Europese investeringen in deze regio waardoor de welvaart er zal kunnen toenemen.

2p 21 Geef twee economische redenen waarom het voor veel ondernemers uit de Europese Unie aantrekkelijk is om in deze regio te investeren.

Voor ondernemers uit de Europese Unie zijn er ook nadelen aan het investeren in deze regio.

1p 22 Geef een politieke reden waarom het voor deze ondernemers niet aantrekkelijk is om in deze regio's te investeren.